

РІШЕННЯ
спеціалізованої вченої ради **ДФ 41**
про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада ДФ 41 Українського державного університету імені Михайла Драгоманова Міністерства освіти і науки України, м. Київ прийняла рішення про присудження **Яо Цзицзянь** ступеня доктора філософії у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка на підставі прилюдного захисту дисертації «*Формування мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва у процесі фортепіанного навчання*» за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво) 15 січня 2024 року, протокол № 1

Яо Цзицзянь, 06.08.1992 року народження, громадянин КНР.

Освіта вища: у 2019 році закінчив Національну музичну академію України імені П.І. Чайковського за спеціальністю «Музичне мистецтво».

З 2019 р. по 2023 р. навчався в аспірантурі Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, м. Київ.

Дисертацію виконано в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник – **Хоружа Олена Вікторівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хорового диригування та теорії і методики музичної освіти факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Має 4 публікації, серед яких: 2 публікації у наукових фахових виданнях, 1 стаття у міжнародному науковому виданні, 1 стаття в матеріалах науково-практичних конференцій.

1. Яо Цзицзянь Мистецько-рефлексивні уміння магістрантів музичного мистецтва: значення та педагогічний інструментарій. Наукові часописи НПУ імені М. Драгоманова, Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти, Випуск 28, С. 123-129.

2. Яо Цзицзянь Компонентні складові мистецько- рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва у контексті фортепіанного навчання. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка. Суми. 2023, № 7 (131), С. 267- 278.

3. Yao Zijian Theoretical aspects the formation artisticreflexive skills of master's music students in the process of piano training. Paradigm of knowledge № 2(56), 2023, pp. 102-119.

4. Яо Цзицзянь Педагогічне значення процесу фортепіанного навчання у контексті формування мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва. Сучасна мистецька освіта: матеріали V науково-практичних читань пам'яті академіка Анатолія Авдієвського. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2022. С. 132-134.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Щолокова Ольга Пилипівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фортепіанного виконавства та педагогіки мистецтва Українського державного університету імені Михайла Драгоманова – голова ради.

2. Ткач Марія Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії музики та естрадного мистецтва Українського державного університету імені Михайла Драгоманова імені М. П. Драгоманова – рецензент.

3. Глазунова Ірина Кимівна, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри фортепіанного виконавства та педагогіки мистецтва Українського державного університету імені Михайла Драгоманова – рецензент.

4. Єременко Ольга Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства Сумського державного педагогічного університету – офіційний опонент:

1. У підрозділі 1.1. доцільно було б більш деталізовано представити трансформацію проблематики мистецької рефлексії у філософсько-історичному аспекті.

2. У підрозділі 1.2. під час визначення і критеріального аналізу ретроспективно-аналітичної, контрольної-ситуативної та перспективно-корекційної сфер доречно було б відобразити у визначеннях критеріїв і показників мотиваційні аспекти формування досліджуваного феномену.

3. У розробленій методичній моделі разом із етапами, компонентними складовими, педагогічними умовами, методологічними підходами, принципами формування мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва відображено також функції цілеутворення, розуміння, вирішення задач і проблем, пов'язаних між собою стрижневою функцією рефлексії (підрозділ 2.1.). На нашу думку, доцільно було б конкретизувати й відобразити цей функціональний зв'язок під час розроблення педагогічного інструментарію.

4. Однією з педагогічних умов формування вокально-технічних умінь майбутніх учителів музики визначено «Педагогічне забезпечення мистецько-рефлексивної спрямованості процесу фортепіанного навчання, націленого на актуалізацію в магістрантів музичного мистецтва особистісних смислів щодо відпрацювання мистецько-рефлексивних умінь під час перманентного збагачення особистісного мистецько-рефлексивного досвіду». Оскільки в цій педагогічній умові мова йде про педагогічне стимулювання особистісно-смыслового підґрунтя формування досліджуваного феномену, то доречно, на нашу думку, підійти до розкриття цієї педагогічної умови з позицій не тільки смыслового, але й особистісно-орієнтованого підходу.

5. У текстовому матеріалі дисертаційної роботи досить часто використовується, розкривається й характеризується поняття «мистецько-рефлексивний досвід», зокрема, у визначенні III педагогічної умови, у матеріалах щодо педагогічного інструментарію, в умовах до проведення тренінгу тощо. На нашу думку, доречно було б сформулювати авторське уточнення визначення цього поняття й додати його до наукової новизни дисертаційної роботи.

5. Юник Дмитро Григорович доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та історії музичного виконавства Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського – офіційний опонент:

1. У підрозділі 1.1. дисертаційної роботи теоретично обґрунтовано, розроблено та сформульовано ряд авторських уточнень засадничих понять дослідження. серед яких «рефлексія особистості», «рефлексія магістрантів музичного мистецтва», «мистецька рефлексія». У підрозділі 1.1. створено авторське визначення поняття сутності мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва. Вважаємо, що важливим було б також розроблення змісту поняття «мистецька діяльність магістрантів музичного мистецтва», адже формування мистецько-рефлексивних умінь може відбуватись виключно під час провадження магістрантами означеної мистецької діяльності.

2. У дисертації під час дослідження змісту та структури комплексу мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва обґрунтування змістових складових здійснюється згідно до часового чинника їх актуалізації: реконструктивно-аналітична сфера спрямована на рефлексивне осмислення, оцінювання й аналіз процесуальних і результативних аспектів проведеної раніше мистецької діяльності, контрольнo-ситуативна сфера спрямована на систематичний рефлексивно-критичний нагляд за актуальним процесом провадження власної мистецької діяльності, що триває в теперішній час, а перспективно-корекційна сфера спрямована на врахування результатів попередніх мистецько-рефлексивних дій для перспективного фахового й творчо-виконавського саморозвитку. Погоджуючись із логікою цього змістового аналізу, вважаю водночас, що для обґрунтування й визначення змістових складових доречно було б також спиратись на функції, подані у методичній моделі.

3. У підрозділі 2.1., присвяченому змісту та педагогічному потенціалу фортепіанного навчання для формування в магістрантів мистецько-рефлексивних умінь, розглянуто різноманітні жанри й форми фортепіанних творів, які відповідають вимогам до комплексного державного іспиту з фаху, плануються для сольного концерту тощо. Зокрема, наведено жанри рекомендованих поліфонічних творів епохи бароко, приклади творів сонатної форми, варіацій періоду «віденської класики» та ін. Водночас, доцільним, на нашу думку, було б розроблення декількох варіантів програм навчально-педагогічного репертуару, рекомендованих для комплексного державного іспиту з фаху та для сольного концерту, які можна було б подати в додатках.

4. Дослідження проблематики формування мистецько-рефлексивних умінь здійснюється, як правило, з урахуванням паралельного розвитку креативності мислення особистості. Доцільно було б, на нашу думку, більш деталізовано розкрити аспекти розвитку креативності магістрантів музичного мистецтва у зв'язку із формуванням умінь мистецької рефлексії.

5. Заслуговеє на схвалення розроблений автором і поданий у підрозділі 3.1. пролонгований «Психолого-педагогічний тренінг-триптих мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва у процесі фортепіанного навчання», кожна з частин якого призначена для формування однієї із сфер досліджуваного феномену на всіх трьох етапах запропонованої методики. Водночас, слід зауважити про спрямованість цього тренінгу на формування умінь мистецької рефлексії у процесі

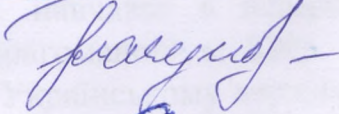
розв'язання проблемних ситуацій, які є або спеціально змодельованими, або реконструйованими, у той час, як доречно було б передбачити формування мистецько-рефлексивних умінь у процесі розв'язання реально існуючих проблемних ситуацій, які постають під час практичних фортепіанних індивідуальних занять.

Результати відкритого голосування: «За» - 5 членів ради,
«Проти» - немає.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує **Яо Цицзянь** ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Голова спеціалізованої вченої ради ДФ 41 О.Ф. Щолокова

Рецензент М.М. Ткач

Рецензент І.К. Глазунова

Опонент О.В. Єременко

Опонент Д.Г. Юник